

Előfizetési díj:

Egészévre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket
csak ismert kezeztől toga-
dunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

A párcellált jótékonyág.

A különböző és többnyire mélyebb társadalmi okokban fekvő nyomor minden oldalról munkára, tevékenységre hívja föl a jó lelkeket.

És bármint mondjanak is a jótékonyági mozzanatokat pesszimistikusan nézők, el kell ismerünk, hogy ahány fajta a nyomor, ahány alakban az felüli fejt, annyi irányból iparkodnak azon enyhíteni, segíteni az arra hivatott egyének. Eppen innen van, hogy annyiféle jótékonyági egyesület áll fenn és működik.

Régi igazság az, hogy amit egyes ember a maga erejével ki nem vihet, azt egyesített erővel, vállaltva keresztülviheti.

Csak hogy az a baj, hogy a különböző jótékonyági céllal tömörülő egyesületek már annyira elszaporodtak, hogy a tömörülésre hivatott egyéneket mind anyagi tekintetben, mind pedig fizikai idő tekintetében nagyon igénybe veszik s így nem egy (különbön törekvő) jótékonyági egyesületnek az a baja, hogy nem fejthet ki céljának megfelelő tevékenységet.

Hisz csak vegyük a kisebb provinciális városokat! Tapasztalni fogjuk, hogy majdnem mindegyik 10—15 ezer lakossal bíró városban 3—4 olyan egyesület áll fenn, miknek más-más irányban a jótékonyág gyakorlása képezi főadatát. Egyik a szemérmes szegények segélyezését, a másik az iskolás gyermekek fölruházását, a harmadik a munkások gyámolítását, a negyedik a betegek segélyezését teszi céljává.

Mikor egy-egy ilyen jótékonyági egyesület alakul, akkor azok a jó, áldozatkész lelkek, kik azt kezdeményezik, azon iparkodnak, hogy mentül több tagot nyerjenek. El is járnak taggyűjtésre és sikerül is nekik rendszeren elég szép számban tagokat gyűjteni; mert hát ki volna az, aki (ha még oly sokfelé igénybe van is véve erszénye) a jótékonyági céllal szemben ellene birna mondani a fölkerésnek.

Ámde a jótékonyági célra szentelhető összegnek is megvan a maga korlátolt határa, melyen

túl a legáldozatkészebb egyének sem igen mehetnek. Legalább nem szabad fölük a túllépést kívánni. És a jótékonyági egyesületeknek sem lehet és szabad olyként terjeszkedni, hogy azzal másoknak terhül legyenek. Az pedig, ha egy egyén 3—4 egyelet által is igénybe van véve, ritkán történhetik meg bizonyos mértékű megterhelhetőség nélkül.

Ebből a megterhelhetőségből azután az szokott következni, hogy a tagsági díjak beszedése, az egyelet adminisztrálása rendszeren igen nehézkesem megy.

Ne vegyük a dolog anyagi részét! Tekintünk el minden egyébtől, csak vegyük pusztán az adminisztrációt!

Megtörténhetik, — amint hogy több helyen meg is történik, — hogy egy ugyanazon egyén több jótékonyági s általában humanitarius egyesületnek választmányi tagja s ennél fogva — ha elvállalt köteleességét teljesíteni kívánja, mind-egyiknek adminisztrálásában tevékeny szerepet kel vinnie. Megegyik azonban, hogy mindegyik egyesületnél egy ugyanazon időben van valami fontos funkciója. Mivel azonban fizikai igazság, hogy ugyanazon test ugyanazon időben csak egy helyen lehet, — hacsak ördöge nincs, mint Boskónak — kénytelen az egyik köteleességet a másikért föláldozni. Így azután rendszeren az úgy szened.

A jótékonyági dolognak ez a parcellázása semmiesetre sem vezet oly eredményre, mint az egyesítés vezetne.

Már ott is, hol a legnagyobb, az országra szóló alkotások veszik eredetüket, belátták, hogy az erők, a factorok koncentrálásával lehet biztosítani a célnak megfelelő eredményt. Az összevonás, s ez által a kezelés egyszerűsítése képezi vezérelvét még a finánc-politikának is.

Mért párcelláljuk hát mi a társadalmi téren, a humanitarius intézményekkel és célokkal szemben oly nagyon anyagi és erkölcsi erőinket?!

A jótékonyági egyesületek egy kalap alá vonása által kettős eredményt érünk el. Először: nem kellene oly mértékben igénybe ven-

nünk a jó lelkek áldozatkészségét; másodsor: sokkal nagyobb energiát és odaadást lehetne kifejtetni az egyelet adminisztrálásában; biztosabb, egyöntetűbb lenne a működés.

De ez végre is csak egyéni vélemény. A különböző jótékonyági céllal alakult egyelet vezér-egyházainak jut föladatul a hirlapi uton felvetett eszme megbeszélése. Egyet azonban semmi körülmény között sem szabad feledni, azt, hogy minden egyesülésnek létalapja: az *összhang*.

Inkább legyen párcellált jótékonyág összhanggal, mint egy zömbe foglalva, összhang nélkül. Mert a valódi humanismus csak az egyetértés, a béke árnyékában fakad.

Az önszegély és eszközei.

Uton-uttélen nem hallunk mást, mint folytonos panaszt. Itt a buza, rozs nem elégtettejki a gazda reményét; ott a jég tett tönkre minden számítást; majd a phylloxera és peronospora elien zúdul a panasz; majd az állam és egyház terhei ellen zúgolódnak igen sokan. Ki tudná ujjaire szedni a panaszt? Egy második Jeremiás kellene, hogy versbe, ékes rithmusokba öntse a nép keserveit.

Es én mégis azt mondom, hogy legnagyobb részt mi magunk vagyunk okai annak, hogy nyomorban vagyunk.

Van egy régi közmondásunk: „Segits magadon, az Isten is megsegít!“ Ertsük meg mi is ezt és próbáljuk meg, miként segíthetünk önmagunkon?

A mult nyáron, mint kiképezetetésre behívott katona, a nagy hadgyakorlatok alkalmával hazánk nyugoti részéből egy tekintélyes területet megjárva, azt tapasztaltam, hogy az ott lakó németek minden talpalatnyi terület művelés alá vesznek. A hegyoldalon mintegy 3 négyzet méter területen kert van, fölötté mintegy 3—4 méterre ismét és ismét kert van, úgy hogy a szemlélő előtt úgy tűnnek fel, mint Semiramis függő kertjei.

Igy van-e ez nálunk? Nem. Csak a mi községünket említem, de úgy van ez egyebütt is. Van a mi községünknek a Balaton közvetlen partján nem kevesebb mint 80 hold földje. E területet a *község* széna termésére használja. A ki a községek gazdálkodását figyelemmel kísérte, tudja, hogy az ilyen gazdálkodásnak éppen a község nem veszi semmi hasznát.

Miért nem osztják fel e területet a község lakosai között? Ha félhold jut is egyre, használja ki ki, amire akarja s viselje a rá esendő terhet.

A „Zalamegye“ tárcája.

Igaz szerelem.

— Elbeszélés. —

Írta: Szalay Pál.

I.

A hitvesi szeretetnek soha oly megható képét nem láttam. Fiatal volt mindkettő s még csak az élet tavasza virított felettök.

A nő mintegy husz éves. Lenge termetén előmlő báj s arcán a boldogság s bánattal vegyes kifejezés lókozták szépségét.

Valami földöntúli, néma imádatlalt tekint férje arcára, egy fiatal férfi arcra, kinek szeméire az örök sötétség homálya borult s arcán néhány seb forradása látszott.

A fürdőkertben láttam őket. A nő karján vezette férjét, vigyázva annak minden mozdulatára. Úgy tűntek fel előttem, mint ama művészi kivitelű kép, melyen az órangyal az örvény felett lebegő keskeny hidon vezet a kis gyermeket.

A férfi arcán a megnyugvás és lemondás szomorú kifejezése ült.

Egy pad felé közelítének s a nő, álkoralva férjét, maga mellé ülteti le. Lány, olvadékony hangon, mint a mélabús fuvola hangja, szólalt meg a férfi:

— Mily jó vagy Irmám! Föláldozod életörömeidet, egyedül én értem!... Lemondasz minden élvezetről s szép fiatalágodat törődött férjed oldala mellett látod elmúlni. Orángyalom, ápolóm vagy s ezért én nem tehetek mást, mint hogy imádkozom az Istenhez, hogy ezen önfeláldozás közepette töltsd el szivedet, lelkedet megelégedéssel s anyagi tetteidhez adjon erőt és kitartást.

— Oh édes Andorom! akkor imádságodat már meghallgatta az Isten. Mert nekem legnagyobb boldog-

ságom, hogy téged gyámolíthatlak s legszebb jutalmam, ha látom, hogy ez téged szomorú helyzetekben örömmel tölt el. Ezt többre becsülöm minden zajos mulatságnál és világias élvezetnél.

A szerencsétlen férj szenvedélyvel szorítá magához nejét s azokban a színtelen szemekben a hála könyei ragyogtak.

II.

Bokros családfával dicsekedhetett a gróf Bártay család. Vissza tudta vinni őseit a tizenhatod igit. Kerültek ki a Bártay grófok közül nagy emberek, lángelmék, de különösen pénzköltők. Az ősapák által szerzett vagyont hogy ke l elharcolni, ahhoz értettek legjobban. Fényes nevéket az arany csillogó sugaraival akarták még ragyogóbbá tenni. A nemzet politikai tusáiban tevékeny részt vettek tagjai s imponáló állást vívtak ki maguknak az egyes pártok között. Ez a dicsőség azonban tömértelen sok pénzt nyelt el.

Igy történt azután, hogy az ősi vagyon lassankint elkallódott s a Bártay család utolsó sarjadékára nem maradt más az ősi rozzant kastélynál, néhány hold birtoknál és a cifra névnel.

Bártay Andor volt a család utolsó sarjadéka, mintegy huszonégy éves daliás ifjú, ki rajongott minden iránt, mi szép és nemes.

Szegénysége dacára a vidék legszebb és leggazdagabb leányának, gróf Zarándy Irmának lón vőlegénye. A két költői lélek fölaltalta egymásban az eszmét s a legtisztább, legönzettelenebb szerelem gyuladt keblökben egymás iránt.

Az öreg Zarándy grófnak nem volt valami nagy nyére e viszony, mert egyetlen gyermekének, rengeteg birtoka örökösének, gazdagabb férjet óhajtott. Látván azonban az ifjak állhatatosságát, leányának rimánkodására végre beleegyezett az eljegyzésbe; mert a menyasszony nagyon fiatal volt, az egybekelést egy évre halasztották.

Irma és Andor mint jegyesek élvezték a szerelem édes, boldogító érzelmeit. A gyönyör édes mámorától eltelve sétáltak be a Zarándy-kastély ligeteit. Álmodoztak tartós, örök boldogságról, örök hűségről. Képzeltben rózsás színekkel festék a jövő képét s titkos örömmel várták a közeledő egybekelést.

Egy alkalommal Andor barátjához, Komjáthy Elemérhez ment hajtóvadászatra s így Irma egyedül maradt s a szerelmesek türelmetlenségével számígtatá a napokat, órákat jegyesének távollétében.

Csigalassúsággal mult nap nap után, míg hírt vette, hogy a főúri kedvtelének vége szakadt.

Irma türelmetlenül várta jegyesét. Szüntelen fel-felszaladt a kastély toronyszobájába, honnét az egész környéket be lehetett látni.

Igy mult egy, két, sőt három hét és semmi hirt nem hallott fölé. Kétségbe volt esve. Valami szerencsétlenséget sejtett. Végre jött egy levél a Bártay-kastélyból, nevére címezve.

Kinos előérzet gyötré, midőn a levél kezeibe jutott. Remegő kézzel bontá fel azt s abból egy csillogó karika gyűrű esett csengve a padlatra, honnét a pamlag alá gurult. Megrettenve bontá szét a levelet s alig két-három sor elolvasása után halotthalványan, éles sikolylyal rogyott a padlatra.

A levélben ez állt: „Kedves Irmám! Megbocsáson, hogy azok után, melyeket itt tudomására szándékozom hozni, e néven szólitom. Legyen ez az elmúlt boldogság viszhangja. Ime itt küldöm a jeggyűrűt; mi nem lehetünk egymáséi. Az okokat engedje meg, hogy elhallgassam. Megtört szívvel és földi üdvösségem árán határoztam magamat e lépésre, de Isten látja lelkeket, másként nem tehettem. Midőn itt fájdalommal veszek búcsút, kívánom, hogy legyen százzorta boldogabb, mint velem lehetett volna, s ha ezt megvalósulni látja, a boldogság közepette jusson eszébe néha az elhagyott, szerencsétlen Andor.“

A keseseieknek éppen ily talajú földjükön a Balaton mellett pompás szőlőjük van. Igen célszerű volna itt is próbát tenni. Ha sikerülne, egy egész község éhezőlakosai kezébe adnának kenyeret.

De gondolkodnak-e a községek arra, hogy mily üdvös volna „községi magtár“ létesítése? Alig van ember, ki aratás után csekély feleslegét is be ne adná a községi magtárba, tudva, hogy tavasz felé, a kenyér fogytával, csak a zsák száját kellene tartania, hogy szerény kamat mellett néhány mázsa gabonát zsákjába mérjenek.

Vagy létesíteni kellene „községi takarékpénztárt“, melybe ki-ki hetenként 10, 20, 30 stb. krt fizetne. Azt a heti 10 krt nincs oly szegény ember, a ki megkeresni ne tudná. E befizetésekkel aztán, kellő jótállás és szerény kamat mellett, lehetne kölcsön adni a szorult helyzetben levőknek, 5 év múlva pedig az addig befizetett „hetifizetéseket“ az illetőknek ki lehetne osztani, a községi takarékpénztárt pedig alkotná tovább az addig kiadott pénzek kamata.

Igy a község lakosai észrevétlenül egy kis tőképénzre tennének szert, azonfelül szükségét fedezhetné rövid úton, kevés utánjárással, bárki is.

Nagy hibánk az is, hogy dolgozni nem szeretünk, vagy dolgot nem találunk. Ha télen szünetel a mezei munka, ott a házi-ipar számtalan ága. Csak egynek gyakorlása is megmentene sok embert a legszegényebb állapotól: a koldulástól.

Ragadjuk meg az önfentartás eszközeit, ne várjuk összetett kezekkel a nehéz napokat, segítsünk magunkon s az Isten is megsegít bennünket.

Alsó-Órs.

Nagy Dénes.

A szabadságharc kiáltványairól.

Budapest, november 26-án.

A szabadságharc emlékeinek kiállítása egyre szebb, egyre gazdagabb lesz. Nincs nap, hogy a kiállítás rendezése ne kapna valami újabb tárgyat, a melylyel vagy az arcképeknek, vagy a csataképeknek, vagy a próklatációknak, vagy a vértanúktól maradt ereklyéknek gyűjteménye szaporodik szépen, ezért nem akad lófogató, aki ha naponként is elmegy, ne találna valami újat, ami figyelmét lebilincseli.

A temérek új tárgyak következtében a kiállítás összes terméit újra kellett berendezni s az új berendezés szerinti tárgymutató is már megjelent. Vaskos füzetté lett már ez a tárgymutató, pedig csak a kiállítás egy részére: a nyolc kisebb nagyobb terem falait betöltő képgyűjteményre vonatkozik. Az ereklyék gyűjteményének ezer meg ezer aprósága, a különböző fegyverek, a rendkívül gazdag pecsétgyűjtemény s a temérek próklatáció, nincsenek felvéve a katalógusba.

A próklatációk kiállításának alapos megzemlése napok kellenek. Az újban kiállított próklatációkból kiírok néhány érdekesebb pontot.

Érdekes csatárészlet leírásokat fedeztek fel néhány kiáltványban. Igy például a „Felső Tiszai hadseregünk győzött, Schlick erva van“ feliratu próklatációkban 1849. január 23-áról a honvédelmi bizottmány Szemere Bertalan országos biztos következőleg hangzó harctéri tudósítását közli:

„Schlick részint Talján, részint Liskánál tört elő. Emitt Liskánál tartózkodtatta seregünk. Amott Tarcalon túl pedig megszalasztotta — és ha a kód nem gátolja, nagy része elfogatott volna. — Sok hallottjai, sebesültjei maradtak és sok elhánt fegyvert kaptunk. Egy huszár, Takács István, egy őrnagyot levágott, egy kapitányt elfogott. Jellemző az, hogy az ellenség tisztjei kardjokra fejez zsebkendőt tűzvé, éljen a magyar kiállással küzedtek. A mieink viszonyozták. Oly közel jöttek egymáshoz, hogy kezét szoritának. Egy huszár, Péterfi, lováról leszállt. Az ellen közül egy kapitány lovára felült. Ekkor azonban álnokül az ellen támadást parancsolt. De a mieink lőttek — a huszárok vágták — és így a vitézül visszavert ellenség megutamodott. Az álnokság megelerte bérét. — Az áruló csaló őrnagy vágott le — a lóra kapott kapitány foga-

III.

— Ilyen gyalázat! Nem hogy megköszönte volna, hogy családod tagjait szándékozta megfogadni, hanem még ő ad ki rajtunk... Ily szegényfoltot nem hozott még senki családunkra. Visszaütasítani egy Zarándy leány kezét s még hozzá olyan, ki szegény, mint a templom egere.

Hosszú, katonás léptekkel s boszútól eltelve méregeté az öreg Zarándy gróf leánya hálószobáját, míg leánya haloványan, megtörtén, mint a vihártól megtépett virág, kékült ágyában s atyjának kifakadásaira feleletül omló könyeivel áztatá vánkosait.

— Erdemes is még az olyan után annyira bánkódni s szerelem betegének lenni — folytatá Zarándy. — Egy Zarándy leány válogathat tetszése szerint a férfiak közt!

— De édes atyám! az Istenre kérék, ne emlegesd örökösen a férfiakat — telelé gyenge hangon Irma. — Nem akarok én férjhez menni sohasem. Ha már Andoré nem lehettem, nem leszek senkié másé, inkább a haláé. Andort nagyon jól ismertem, jól tudom, hogy nem pénzémért vett volna el. S hogy fölbontotta a viszonyt, arra kétségkívül még szerelménél is nagyobb okai lehettek.

— Jól van leányom — mond megszelidülve az atya (mert még nagyúri büszkeségénél is jobban szerette leányát) — tégy, amint akarsz, én nem erőltetek a férjhezmenésre; van még elég idő reá s később nem igr fogsz e tárgyról beszélni. Csak gyógyulj meg s ne emlegesd a haláét.

Ezzel aztán befejezte Zarándy e tárgyról a beszélgetést s többé elő sem hozta. — — —

Napok multak s Irma lassankint annyira magához jött, hogy elhagyhatta az ágyat s gyakran fölkereste a parkban azt a helyet, hol Andorral legtöbbször ültek s órákig elábrándozott egymagában.

Oly ridég, oly kietlennek látszott neki minden. Nem tudta beleélni magát abba a gondolatba, hogy

tott el, alóla a ló kilöretvén. — Mi becstelenséghez nyúl az ellen!

Egy másik próklatációban Szemere Bertalan ja nuár 24-ikéről a következőket jelenti Tokajból:

Két rendbeli tudósításomhoz, a tegnapiestől diadalról, csak azon örvendetést adhatom pótlékul, hogy a harmadik napot, és harmadik diadalmunkat nem várta be az ellen, hanem tegnap éjjel Schlick le — és megverve elszökött. — Nem evett, nem ivott, nem pihent serege, s egy folytában Kérig futott Abauj megyében. Késő éjjel vonult át Tályán, Szántón, dobszó-zaj nélkül, nem háborgatva kevélyen az előjárókat, mint másszor, szóval, mint szökőhöz illik. — Serege kedvetlen, levert, 40 szekér vitte sebesültjeit.

A mi hadunk tüstént követte ma, s Szántón, Tályán s Golopon hál. Magam maradtam itt a tömerek élémi, szállítmányi és sok hullongó emberek miatt.

Történetek nevezetes esetek is. A huszárok tegnapelőtt rohantak a félködben és hirtelen körülveszik Schlicket és táborukat. Schlick hüvelyébe dugja kardját, „éljenek a magyarok“ kiáltja, üdvözli a huszárakat, ő a huszár ruhába öltözött, a huszárak, becsületes lelkekkel, a magyar hangra meghökkenek, megszelidültek. Míg a barátkozás folyt, jött a vas-as csapat és Schlick, a ravasz megszabadult. Egy segédtszót volt a huszárokkal, azt Schlick meg is csókolta, de e csók vizsgálat alá esik.

A tegnapiestől eselt megírám, melynek hősét, a csalárd őrnagyot, Takács István levágta.

Tegnap pedig Kistaludon hasonló történt. Egy századunk félig véletlen egy ágyú-telepre ment, bukkant és egy osztály ellenre. — Az ellen-parancsnok „lábhoz“ parancsolt. Megadta magát. Baráti szót emlegetett, kapitányunkkal kezét fogott. Következett volna a lefegyverzés. De hirtelen támadást parancsolt az ellen, a mieink elvesztették a becses foglalat. A vigyázatlan és hiszékeny kapitányt alkalmasint áldozatul esik. — Ez is vizsgálatni fog.

A magyar még mindig nem bír lenni sem ravasz, sem álno, sem nagylelkűtlen.

Nem érdektelen az a próklatáció sem, a melyben Kossuth a fehérmegyeieket a következőleg buzdítja honvédek állítására:

„A haza bizonyos megemlése végett 30,000 fónyi tartalék seregére van még szükségünk.

Ezt önkénytesekből akarom kiállítani és ügyes táboroktól segítve magam személyesen vezérelni. Szolgálati kötelezettség a tartalék seregek addig lesz csak, míg a muszkákat hazánk földéről ki nem kergetjük. Minden ember 20 forint foglalatot kap, ruházatja, díja, ellátása — mint a többi hadseregé. Mint mondtam: vezére, Attyja magam leszek. És hiszek Istenben, e sereg lesz szabadságunk biztosítója mindennemű vizsaly és veszély ellen. Ohajtának látni e seregnél egy pár ezer Fehérmegyei magyart. Számíthat e? s mennyiben számíthat a nép hű szolgálja, Kossuth Lajos, Fehérmegye népére, hogy őt e vállalatban elősegítik. — Mondják meg ezt a népek nevében; írják össze faluként az önkényteseket, menjenek maguk hazafiai példával előre, ne hagyják az erőfeszítésben kormányzókat. Hiszek Istenben, ez az utolsó áldozat leszen a szabadságért, mellyel — mint az aratást, — Isten csak munka után ad.

Legújban megkapta a kiállítás azt az érdekes kiáltványt, a melyben magyar, francia és német nyelven 1850. febr. 28-ik kelettel Szalay László és társai a magyar száműzöttek nevében, mint a magyar nemzetnek oly fiai, akik egyedül vannak abban a helyzetben, hogy tökéletes szabadsággal nyilatkozhatnak a világ minden nemzetének színe előtt, védelmére kelnek a jogtalanul leigázott haza szent ügyének s titakoznak az üldözések, vagyoneklobzások, számkivetések és kivégzések ellen. — Szalay Lászlón kívül aláírták e tiltakozást Prágay János ezredes, Fornét Károly őrnagy, Hamvassy Imre őrnagy, Radnits Imre százados, T. Wimmer A. G. volt teljhatalmu megbizott a porosz udvarnál és Damburgh Ede Tivadar teljhatalmu megbizott az egyesült amerikai államok kormányánál.

örökre elszakítva éljen attól, kit szeretett szíve összes érzeményeivel.

Oh! csak legalább még egyszer láthatná s az okot hallhatná tőle, melyért őt el kellett hagynia. Más nő nem lehet a játékban, hisz annyira szerette őt, hogy talán nagyobb szerelem már nem is létezhetett e földön!

Azok a jóságos szemek, melyekben egész lénye honolt, nem hazudhattak. Remegve kapott a gondolaton, hogy fel kellene tükön keresni. Attyja épen nincs honn, meg sem tudná, hogy távol volt. De ha megtudná is, gondolta magában, nagyobb bánat már így sem érheti.

A gondolatot tett követé. Egyszerre fekete ruhát vett föl, sürüen lefátyolozá magát s fogatán utnak indult. Oly gyorsan történt ez elhatározás, hogy megdöbbsent s kétszer is vissza akart fordulni.

A Bártay-kastély közelébe érve, fogatát az erdőben egy kis tisztáson hagyta s ő maga dobogó szívvél indult a kastély felé vezető kis gyalogösvényen.

Ösztöne megsugta neki, hogy ha itthon van, a parkban lesz található s ő arra vevé utját.

Az utat szegélyző bokrok eléggé elfedték s így a kastélyból nem láthatá senki.

Az ajtónál Andornak hű szolgálja jött elébe s az érzelmek árja által fátyolozott hangon kérdé tőle Andor hollétét.

Az feleletül adá, hogy ép most vezette a kertbe, de senkit sem szabad hozzá bocsátani.

Irma nagynehezen megnyugtató az öreg szolgát s ingadozó léptekkel közeledett a szolgától kijelölt irány felé. Kezét keblére szoritá, hogy elnyomja szívének hangos dobogását. Többször megállt, hogy erejét összeszedje, mert alig tudott megni a nagy felindulástól.

Mintegy ötven lépésnyire látá már Andort egy padon ülni mozdulatlanul. Halkan ment feléje, de nem tudta a kavicsos fövény zörejét megakadályozni.

A léptek zajára a padon ülő felült fejt s „Te vagy, Gábor?“ lebbent el halkan ajkáról.

Néhány szó az állategészségügy érdekében.

A nép vagyonának nagy része az állatállományban van, mely vagyon a birtoknak elválaszthatlan tartozékát képezi és mivel föntartása sok gonddal és költséggel jár, a gazdának legféltettebb kincse.

Minden állam igyekszik az állategészségügyi szolgálattól, tőle telhetőleg, emelni és az állattenyésztést a lehetőséghez képest fölvirágoztatni. S ámbár az 1888. évi VII. törvénybe iktatott állategészségügyi törvényünk határozott haladást mutat, mégis e tekintetben sok kívánni való van.

Lássuk csak a törvény 17. §-át, mely azt rendel, hogy mielőtt az állatállomány telető helyéről közös legelőre hajtatnék, a község által számba veendő és egészségi állapota megvizsgálandó. A község által számba nem vett marhát a közös legelőre kihajtani a törvény 154. §-ának c) pontja szerint 100 frtig terjedhető pénzbírság terhe alatt tilos.

Nagyon üdvös a törvénynek ez intézkedése, mely hivatva van a marhaállományt a télen át netán föllépett valamely fertőző vagy ragályos betegségtől megóvni. Aude ez a gyakorlatban kivihetetlennek bizonyult.

Az előjáróság összeírja ugyan az állatállományt tavaszanként, de megvizsgálva az nem lesz; mert az előjáróság e tekintetben a kellő szakértelemmel nem bír, szakember, okleveles állatorvos pedig nem áll rendelkezésre; mert csak nem képzelhető, hogy a megyében két-két szolgabírói járásra alkalmazott okleveles állatorvos mindkét járásnak néha 100—150 községében s pusztáján levő összes állatállományt alaposan — de még csak felületesen is — megvizsgálhassa. Ez merőben lehetetlen. Lehetetlen pedig azért, mert honnan venné a vizsgálatához megkivántató időt; mert hogy a két járás összes községeinek és pusztájának beutazása hónapokat venne igénybe, kétséget s em szenved. De honnan venné az ezen utazáshoz szükséges fuvar költséget? A járási állatorvosok fuvarátalánya ma 100 frt; ez az összeg a legátvolabbról sem elégséges, ha tekintetbe vesszük, hogy a két járás községei közül néha felében — a folyó éven majdnem mindegyikében — járvány lép föl. Ilyen alkalmakkor a betegség konstatálása, utóbb az elrendelt intézkedések ellenőrzése végett és végül, ha a járvány megszünt, a fertőtlenítésnek miként történt keresztül vitelét felülvizsgálni okvetlenül ki kell szállnia. Hány egyes gyanus megbetegedés vagy elhullás esete fordul minden évben elő, miket az állatorvos a helyszínén megvizsgálni köteles. Es ezt mind a 100 frtból.

Az állatállomány megvizsgálása alkalmával fölmerülő fuvardíjat a községre sem lehet róni. Mert jóllehet, hogy a vizsgálat a lakosságnak nyújt előnyt, nem igazságos és méltányos, hogy most, midőn az állatorvos néha negyven-negyvenöt kilométer távolságra lakik, a község viselje a 8—10 frtnyi fuvar költségeit.

Igy aztán az elméletileg hasznosnak és üdvösnek látszó törvény a gyakorlatban kivihetetlennek bizonyul.

Hogy ebből minő anomáliák keletkezhetnek, mutatja a szatmármegyei eset. E megyében az év tavaszán — mint azt a „M. K.“ írja — 49 takonykóros ló iratott ki; s miután a megye összes állatállománya tüzetes vizsgálat alá vétetett, 13 községben még 16 ló bunkóztatott le és két község loállománya zár alá vétetett.

A megyei alispán erre a földművelésügyi minisztériumhoz tett jelentést, esetetelven a szomorú valóságot és kérve a loállománynak újabb, állami állatorvosok által leendő megvizsgálását. Egyidejűleg a lóvásárokat az egész vármegyében betiltotta.

A földművelésügyi minisztérium erre négy állami állatorvost küldött ki, kik a negyven ezer darabból álló ló állományt vizsgálat alá vették és ennek eredményeképp 68 községben 155 takonykóros szenedett ló lón kirta és 15 község a takonykór járvány uralkodása miatt zár alá helyeztetett. Ezen alkalommal az is kitűnt, hogy a fertőzött lovak közül kilenc szomszédos törvényhatóságból, ugymint Szilágy, Szabolcs stb. került; e szerint tehát ezen járvány más megyékben is uralgott.

Irma egy fának támaszkodott, hogy el ne essék. Isszonyú gondolatok támadtak agyában. Mi történhetett? Alig van tőle tíz lépésnyire s szolgálójának nézi.

— Van itt valaki? — hangzott ujólag a kérdés s azután fölkel a padról s kezével tapogatózva, néhány lépést tett, midőn Irma velőtrázó sikoly kíséretében „Andor“ kiáltással nyakába ugrott s a vak ifjú karjai között elájult. Ez a meglepetés- és megindulástól szót sem tudott kiejteni. Karjai közé fogta az ájultat s csókjaival akarta eszméltre hozni.

Irma rövid idő múlva magához jött s könyzapor omolt szeméből.

Andor megindulástól remegő hangon szólt hozzá:

— Eljöttél ugy-e mindenem, megtudni, vajjon vőlegényed miért lett hűtlen hozzád, miért utasította vissza azt az anygalt, kinek közelében élte át életének legboldogabb perceit? Bár ne tetted volna. Ime most saját szemekkel láthatod szerencsétlenségét s tudom, táj anygali szivednek, hogy nem segíthetsz rajta. Mert itt más nem segíthet, csak az Isten. Vadászat alkalmával puskám csőve szét pattant s a fellobbanó löpor kioltá szemem világát, a cső szilánkjai pedig megsebzék arcomat. Ez volt az ok, a miért a jegygyűrűt visszaküldtem, mert nem kívánhattam, hogy Irmácska a történetek dacára nőmmé legyen s egy vak férj oldala mellett lássa elmúlni szép fiatalágát.

Irma szenvedélyes hévvel ölelé át Andort!

— S én most elhagynalak? Nem! nem! En azért mégis nőd, mindened iszerek s annál inkább foglak szeretni, mert látom, hogy szükséged lesz reá.

Andor Irma vállára hajtá fejét s hangosan zokogott.

És úgy történt! A sokaktól irigyelt Zarándy Irma grófnő, igaz szerelemből, egy szegény, vak ifjúnak lón nevére.

Hogy egy ily járványú fajult betegség — mely hozzá még gyógyíthatatlan — minő óriási károkat és éveken át aig pótolható anyagi veszteséget idézhet elő, az előadottak után fölösleges bizonyítani.

Ép úgy, mint Szatmármegyében a takonykór, másutt fölléphet más járvány s kiszámíthatatlan károkat okozhat.

A legutóbb mult október elején megtartott megyei rendes közgyűlés elhatározta ugyan, hogy minden járás külön állatorvost kap, félő azonban, hogy a magas miniszterium a hozzá jóváhagyás végett fölterjesztett eme közgyűlési határozatot nem erősíti meg, mert az előálló költségvetés fedezete hiányzik.

A költségvetés fedezete nem hiányzik; mert a közel multban életbelépett ebadóbi oly tekintélyes összeg foly be, hogy abból a 12 járási állatorvos egyenként 200 frt rendes évi illetményével és 100 frt uttalanynyal díjazható. De még ha a kellő fedezet hiányozna is, még ez esetben is az állategészségügy nagyfontosságú megérdemelné, hogy az állam az állatorvosok létszámát szaporítsa, a járási állatorvosi állásokat sürgősen rendeztesse.

K. r. S. 1.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Személyi hír. *Andrássy Gyula* m. kir. honvéd huszár altábornagy, kerületi parancsnok, f. hó 23-án az ukki vonattal Páparól városunkba jött a helybeli honvéd huszár laktanyának s a huszárok gyakorlati kiképzésének megvizsgálása végett. Tavozásával a tapasztaltak felett elismerését nyilvánította a tisztikarnak.

Városunk küldöttsége a hercegprimásnál. Min-értesültünk, Vaszary Kolos hercegprimás városunk küldöttségét, mely egyuttal az üdvözöl feliratot is átnyújtja, nem Pannonhalmán, hanem Budapesten fogadja a Hungária szállodában.

Elköelő vendégek Nagykanizsán. Nov. 26-án a déli vonattal *Blaskovits*, a pécsi kir. tábla elnöke, Nagykanizsára érkezett az ottani törvényszék megvizsgálására. A pályaudvaron a városi hatóság és a törvényszék küldöttsége fogadták. Bevonulása alkalmára a város épületei fel voltak lobogozva. Blaskovits több napig maradt Nagykanizsán s tiszteletére ma, nov. 29-én este az „Arany Szarvas”-ban fényes bankett lesz. — A hét utolsó napját Nagykanizsán töltötte *Vajda Ödön* zirci apát is, ki testvére: *Vajda János Szent-Ferencz* rendi áldozópap látogatására ment oda s ott időzése alatt a Szent-Ferenciek vendége volt.

Zalavarmegyei törvényhatósági bizottsága december havi rendes közgyűlését december 14-én tartja az új vármegyei ház termében. A tárgysorozat 35 tárgyat foglal magában, melyek közül teletöltjük a következőket: Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gyömörey Vince, Koller István, Skublics István kilépő közigazgatási bizottsági tagok helyére új tagok választása. Az igazoló választmány újraelakítása. Az igazoló választmány jelentése a virilista bizottsági tagok névjegyzékének 1892-ik ére történt kiegészítéséről s a megüresedett választott bizottsági helyek betöltéséről. A helyi érdekű vasutak segélyezésére fölvett kölcsön törlesztésére szükséges megyei pótdó megállapítása. Az 1892-ik évre szóló katonabezállásolási és betegápolási pótdó megállapítása. Az aranydi körjegyzői székhelynek áthelyezése Szent-Grothra. Kotor község folyamodványa a piaci helypénz-árszabályzat megállapítása iránt. A községi közlekedési (vicinál) közutak hálózata, illetve tervezete megállapítás végett bemutatattik. — A községi és körjegyzői teendőkhöz utalt magán munkálatokért fizetendő díjakról szerkesztett szabályzat jóváhagyás végett bemutatattik. Keszthely város a fűtelején keresztült vonuló utszakasz kiépítése költségeihez a vármegye hozzájárulását kéri. Salomvár község a salomvári szárnyvonalnak a törvényhatósági közutak sorába való felvételét kéri. Kis Komárom és Galambok községek előjáróinak folyamodványa a reájuk kivetett közmunka bírság elengedése iránt.

Keszthely város üdvözöl-küldöttségét Vaszary Kolos hercegprimás — Kohl Medárd titkár értesítése szerint — a jövő héten fogadja Budapesten, a budavári hercegprimási palotában. A küldöttség ekkor fogja átnyújtani a primásnak Keszthely város üdvözöl feliratát.

A zalamegyei gazdasági egyesület f. évi december hó 13-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait tisztelettel meghívja Háczy Kálmán ügyvezető elnök.

A Kisfaludy-kaszino ünnepély rendező bizottsága azon kérelemmel fordul az ünnepély iránt érdeklődőkhöz, hogy mind azok, kik a december 5-én tartandó ünnepélyen és társas ebéden részt venni óhajtanak, elővetelüket, némi tájékozás végett, bejelenteni sziveskedjenek az alulírott nál Sümegen. Darnay Kálmán, kaszinó ünnep. titkára.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: „Alulírottak a legmélyebb és legőszintébb fájdalommal tudatják szentgyörgyi és gyalócai dr. Gyalóky Józsefnek, Bihar megye arvaszéki úrnökének, f. évi november hó 20-án est 7 órakor, élte 28-ik, boldog házasságának 3-ik évében, fájdalmas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hült teteme f. évi november 22-én d. u. fél 4 órakor fogtak Apáca-utca 397. sz. háztól, a róm. kath. egyház szertartásai szerint, a várad-olaszi család sirboltban elhelyeztetni. Nagyvárad, 1-91. november hó 21-én. Legyen áldott emléke! Özv. dr. Gyalóky Józsefné szül. Orlandi Irma, az elhunyt neje, Gyalóky Aranka, leánya, id. Gyalóky Lajos, id. Gyalóky Lajosné szül. Biscitzky Luíz, szülők, ifj. Gyalóky Lajos, Gyalóky Aranka, Gyalóky Sándor, Gyalóky Jenő testvérek.

Jótékonyaság. A zalaegerszegi nőegylet részére dr. Graner Adolt ur 5 frt s a zalaegerszegi népkönyhazárá Molnár Lipótné (Gutortföld), Molnár Lajosné és Molnár Edéné urnők 1—1 frtot voltak szivesek adományozni, mely összegért hálás köszönetét fejezi ki a nőegylet elnöke.

Tancvigalmat rendezett a sümegi jótékony nőegylet f. hó 21-én Sümegen. A mulatság teljesen jól sikerült,

mind a vigság, mind a jövedelem szempontjából. Ott láttuk a szép hölgykoszorú virágait: Bezedics Gizella (Tapolca), Barkóczy Irén, Babos Mariska, Eitner Annuska, Epstein Teréz és Aranka, Látos Róza, Mojzer Magda, Itona és Mariska. Takách Vilma és Török Vilma kisasszonyok; dr. Bezedics Edéné (Tapolca), Barkóczy Károlyné, Bánfi Alajosné, Babos Gyuláné, Darnay Kajetánné, Eitner Sándorné, Epstein Vilmosné, Hladny Jánosné, özv. Kijácz Gyuláné, Lukonits Gáborné, Mojzer Józselné, Pintér Lajosné (Deák), Székei Gusztávné, Surgóth Miksáné, Schmidt Ferencné, Tomka Kálmáné (Z.-Szántó), Takách Zsigmondné urnők. A tiszta jövedelem 87 frt, mely szegény iskolás gyermekek ruházására fordították. A nőegylet ily nemű jótékony működése nem szorul magasztalásra. Főderem a vigalom sikerében az elnököt, Székei Gusztávnét és a tevékeny főrendező, Darnay Kálmánt illeti.

A Vainczkavögyi vizitorsulat rendes közgyűlését Skublics István társulat. elnök elnökele alatt tartotta városunkban. Elnök üdvözölvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitotta, mely után előterjesztett a számvizsgáló bizottságnak, társulati igazgatónak és a társulati pénztárnoknak jelentés. E jelentések helyesléleg tudomásul vétettek s a pénztárnoknak a felmentvényt megadták. Rétmesternek Sebestyén Gyulát szerződtették s elhatározták, hogy még ez évben Söjtörnél, hol a munkálatokat abban hagyják, egy kilométer hosszúságban az ártérben a Vainczka medrét kitértogatják. — Megállapították az 1892. évre szóló költségvetést. — Csertán Károly az alelnökségről s egyuttal a választmányi tagságról lemondott, mit a közgyűlés sajnálattal veit tudomásul. Helyébe alelnöknek Szigethy Antal választott meg. Kovács Károly igazgatónak, Boncz András, dr. Czinder István, Farkas Dömötör, Hirschl Armin, Isoó Alajos, Marton György, Tomasiich Sándor, Tökéssy Lajos, Szekeres József volt választmányi tagokat újból megválasztották, az üresedésbe jött választmányi tagsági helyre pedig Stolzer Jakabot választották meg. — A számvizsgáló bizottság tagjaivá Balaton József, Krosetz János és Mayer István választották. A rétmester felévi időtartamra szerződtetett. A második félévben ideje lesz a malmokra felügyelni s a társulat megkeresi a törvényhatóságot, hogy e rétmester bizassék meg a malmokra való felügyelettel. Ezzel akarja a társulat kezdeményezni, hogy a malmokra felügyelet gyakoroltassék.

Koszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi kenyéregylet javára Boschán Gyuláné úrhölgy 10 forintot volt szives adományozni, melyért köszönetét fejezi ki Graner Teréz egyleti elnök.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Beér Ferenc* csáktornyai állami tanítóképezdei rendes ének- és zenetanár jelen állásában végleg meg erősítette.

A zalaegerszegi Chanuka egylet ruhakiosztási ünnepélyét f. hó 29-én d. u. 5 órakor tartja a polgári fiú iskola rajztermében. Az egylet kiosztásához következők voltak szivesek hozzájárulni: Boschán Adél urnő 2 frtot, Rosenberg Zsigáné urnő 2 frtot, Goldner Jánosné urnő 1 frtot, Graner Teréz urnő 12 drb zsebkendőt, Kohn Mórné urnő 3 drb fejkendőt, Weiss Izidor ur 10 drb meleg kendőt, Ragendorfer Samuné urnő 12 pár harisnyát, Weinberger Hermán ur 3 drb felöltőt, Rosenberg Sándorné urnő 19 drb meleg shawit.

Tanczoszorú. A keszthelyi Petőfi-asztaltársaság dec. hó 5-én, a szegény tanuló felruházására, tanczoszorúcskát rendez. A r. b. elnöke Stefanics Jenő.

A sümegi tanító-jaraskör őszi közgyűlését Könyve József jaraskör elnök elnökele alatt Sümegen tartotta, melyen a rendes tagok — három kivételével — mind megjelentek. — A gyűlést megelőzőleg Eles Károly sümegi tanító gyakorlati tanítást tartott növendékeivel, az é betűt ismertetvén. — Elnök a megjelenteket szívesen üdvözölvén, Tóth Lajos a számvizsgáló bizottság nevében jelenté, hogy a kör összes vagyona 634 frt 36 kr. A bizottság javaslatára a közgyűlés a pénztárnoknak a felmentvényt megadta. — Tóth Lajos, a kör alelnöke, „Nemely fogatkozások az iskolai év kezdetén” című, gondal készítettt értekezést olvasta fel, mely közhelyességgel találkozott s a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését. — Bánfi Alajos sümegi felsőnépiskolai igazgató ismertette az országos bizottság augusztus 20-iki gyűlésének lefolyását, melyért jegyzőkönyvileg fejezte ki a közgyűlés köszönetét. Végül Eles Károly sümegi tanító ismertette eljárását, melyet az olvasás tanításában az első osztályos növendékeknek követ, mit a közgyűlés helyesléssel fogadott s mindkét előadásáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Halalozás. Morocz József, világtalan zeneművész, a keszthelyiek általán ismert „*Vak Jóska*”-ja, hosszas szenvedés után f. hó 23-án 26 éves korában Keszthelyen meghalt. A megboldogultnak semmi öröme sem telhetett az életben, mert vak volt, de kitűnő zongora játékaival, melyre a budapesti vakok intézetében tett szert, feltudta villanyozni a kedélyeket. A szegény vak Jóska szép zenei tehetséggel volt megáldva, erről több igen sikerült zeneszerzeménye, melyek nyomtatásban is megjelentek, tanaskod.k. Holttestét f. hó 25-én temették el nagy részvét mellett.

Az „Arany Szarvas”-hoz címzett szállodát Nagykanizsán az eddigi bérlőtől legujabban átvette Hlatkó János. Az új bérlőnek 16 törekvése lesz a szállodának eddigi jó hírnevét továbbra is fenntartani.

Hatralköszö elöfizetőinket — tekintettel az év végének közeledtére — tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek hatralköszöket mielőbb postai utalványon megküldeni.

Maganoktatás. Egy, a tanítás és nevelés terén gyakorlott intelligens fiatal hivatalnok elemi vagy közép iskolai tantárgyakból privát órákat kíván adni. — Cím megtudható a kiadóhivatalban.

A phylloxera Csab-Rendeken és Sümegen constátva van, ennél fogva Barcza László, a sümegi gazdakör elnöke, f. hó 22-én gyűlésre hívta a sümegi érdeklődőket s elmondta mindazon védekezéseket, melyeket ő már maga saját szőlőjében is tett. A gyakorlatból merített tapasztalatait érdeklődéssel fogadták és elhatározták,

hogy egy védekező bizottság alakítását fogják a városi képviselőtestületől kérni. — A városi képviselőtestület ennek alapján f. hó 24-én a phylloxera ellen való védekezést ügykörébe vette. Készséggel ad a város területet amerikai szőlővessző telepnek. E vidéken legalkalmasabb vessző fajtának bizonyul a riparia sauvage, portalis, vitis solonis és a vialla. Sümeg talaja: részben meszes, márgás, kavicsos és agyag. — Óhajtható, hogy a védekezés sikerre vezessen! Az értekezlet Barcza Lászlónak az ügy iránt való buzgalmaért köszönetét fejezte ki.

Vonat összeütközés. F. hó 21-én este fél tizenegykor Csáktornyan, a váltó hibás igazítása folytán, a déli vasutnak Prágerhoff felől jött 490. számú személyvonata ugyanarra a vágányra szaladt, melyen a csáktornya — zágrábi helyi érdekű vasutnak Varasd felől felőrával előbb érkezett személyvonata állott. Hogy az összeütközés következtében emberéletben kár nem esett, abban leli magyarázatát, hogy a helyi érdekű vasutnak különben sem fékezett gőzmozdonya s egész vonata könnyebb szerkezetű lévén a déli vasut gőzmozdonyánál, a lökésnek engedett s helyéből könnyen tovasiklott. Hogy a csekély ellenállás dacára is irtóztató volt az összeütközés, eléggé bizonyítja ama körülmény, hogy a déli vasutnak a mozdonya s az államvasutnak három teherkocsija teljesen összetört, a vágányok pedig kigörbültek. A vétkes mulasztás okozójának kiderítése végett a vizsgálatot megindították.

A bor-arak Keszthely vidékén igen magasra emelkedtek. Az ó bor literjét 32—36 krért adják-veszik, az újat pedig 24—27 krért. Csak hogy az a baj, hogy kevés az eladni való bor, a kereslet pedig nagy.

Villamlas, dörgés. Nagy-Kanizsáról írják lapunknak, hogy ott nov. 26-án valóságos nyári villamlás és dörgés volt. Délután 3 óra tájban délről sötét felhők gomolyogtak. Ezeknek egyikéből valóságos futó nyári zápor zuhogott le, mit villamlás és dörgés előzött meg. A terhes felhők kelet felé húzódtak s még körülbelül 2 óra folyásig tartott a villamlás. Az ilyen időtájt ritka tüneményben igen sokan gyönyörködtek; csak az öregek hajtogatták fejüket, mert szerintük „késői dörgés, korai inség.”

Öngyilkosság. Tuba Juli 22 éves hajadon phosphor oldatot ivott s így menekült az őt ért szegény eifől a halálba.

Kesői villamlas. Városunkban f. hó 26-án este északkelet felől nagy villamlást lehetett látni. Az ég e részen sűrű sötét felhőkkel volt takarva; dörgést azonban nem lehetett hallani.

Phylloxera. Vármegyénk területén újabban Zala-bér, Alsó- és Felső-Aranyod, Zala-Koppány és Zala-Szt.-László községeknél szőlőben a phylloxera jelenléte megállapítván, nevezett községek phylloxera zár alá helyeztetett.

Gyilkosság. Sümegen folyó hó 22-én éjjel Szulezer Adolt tazezas legény Kiss Endre társát több szurás következtében meggyilkolta. Kegyetlen tettének indoka volt; mert Kiss azzal fenyegette szóvaltság közben, hogy a falun levő gazdájuknak be fogja mondani a titkos viszonyt, mely Szulezer és a gazda felesége közt tennáll. A hullát reggel az utcán találták meg. A tettes a bűnrészes asszonnyal már vizsgálati fogságban van. A legények alig 19—20 évesek.

Alkohol mergezési eset. Farkas Kenyeres Ferenc 26 éves kőműves legény Szent-Ivánról hazajövet találkozt a szállító kocsiával, melyen pálinka is volt. Biztatására megtarták a pálinkát tartalmazó hordót, melyből Kenyeres oly nagy mennyiségűt ivott, hogy 12 óra eszméletlen állapot után kiszendetett. Halálát a megejtet hivatlos boncolás szerint túlságos mérvben bevett szeszese ital folytán előállott agyvérőmeny okozta.

Tolvajbánda. Szalma Gyula és Simon István tolvajokat a csendőrség gaz tettükön rajta kaptá. Kihallgatásuk alapján házkutatást teljesített a rendőrség Felcsér Gábornál és Tóth Ferencnél s a náluk talált bűnjelek alapján elfogattak s az illetékes hatóságnak átadattak. E tolvajlasi esetről kitolyólag a városi kapitány a rendőr őrmesterrel együtt a csendőrség közreműködésével Zala-Lövön is házkutatást tartott.

Új naptár. Ifj. Wajdits József és Danielisz L. kiadásában Nagy Kanizsán megjelent: „*Zalamegye nagyképes naptára*” az 1892-ik szökö évre. A magyar állam és Zalamegye közizgatásának cím- és néptárával. Ara 45 krajcár.

Gyermekeink számára a legjobbat! Ki nem akar törekény játékszereket vásárolni, ki gyermekeinek játéká felett örülni akar, szával, ki kedvesei számára a legjobbat akarja, annak a Richter F. Ad. és társa bécsi cég képes árjegyzékének áttekintését ajánljatjuk. Különösen minden anyának kellene ezen árjegyzéket figyelemmel átolvasni a karácsonyi ajándék bevásárlása előtt, annyival inkább, mert ezen könyvecske ingyen és bérmentesen megküldetik.

Hamisított fekete selymek.

Gyujtsunk meg selyemszövetből, melyből venni akarunk és az esetleges hamisítás azonnal kideríthető. Valódi, tiszta színes selyemszövet azonnal összegöndörödik, hirtelen elég és kevés, egészen világos barna színiú hamut hagy hátra. Hamisított selyemszövet (mely könnyen török) lassan ég, nevezetesen a hozzá adott részek tovább pislognak és sötétbarna hamut hagynak hátra, amely ellentétben a valódi selyem hamujával, nem göndörödik össze, hanem csak meggöribül. Ha a valódi selyemszövetnek hamuját szétnyomjuk, az elporlad, míg a hamisított selyem hamuja nem. **G. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) selyem gyári-raktára Zürichből szivesen küld mintákat az ő valódi selyemszöveiből bárkinek és szállit egyes ruháknak való és egész darabokat posta- és vámentesen.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

KALODONT

Kapható: a gyógytárakban és illatszereszeknél 1 drb. 35 kreár.

Pályázat

ingyenes alapítványi helyre a tapolczai vincellériskolánál.
A tapolczai vincellériskolánál, melynek célja a szőlőművelés- és borkezelésben kiválólag gyakorlatilag jártas és értelmes önálló vagy szolgáltatásba lépő munkásokat illetőleg vincelléreket képezni, a „Zalamegyei Gazdasági Egyesület” által alapított két ingyenes helyre és a Zalamegyei nemesi pénztár választmánya által alapított

egy ingyenes helyre pályázat hirdettetik.

Folyamodók igazolni tartoznak: 1. hogy 16 éves korukat betöltötték; 2. írni és olvasni tudnak; 3. ép. egészséges, munkabíró testalkatúak; keil továbbá 4. jó erkölcsi bizonyítvány; 5. a szülőnek vagy a gyámnak beleegyezése és kötelező nyilatkozta, hogy a tanuló az intézetet év közben vagy a tanfolyam tartama alatt nem hagyja el. — A felvett tanuló úgy fehér, mint telső ruhával, lábbelivel és ágyneművel tartozik magát ellátni, valamint egy kerti kést és metsző ollót saját költségén beszerezni.

A kérvények mind három ingyenes helyre 1891. december hó 20-ig bezárólag alulírottok küldendők.

Zala-Egerszeg, 1891. november 13.

Háczy Kálmán

a gazdasági egyesület ügyvezető elnöke.

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetlen játék a hosszú téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha gyári jelvényvel, a Horgonynyal elvan látva.

Ezer meg ezer szülő dicsőreleg elismerte a híres Horgony-Köepítészreány

nagy nevelési értékét; jobb játék nem lehetik gyermekek és felnőttek számára! Reszletesebbet ezekről, valamint a „Körrejtélyről” képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kelő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválaszthatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. — Minden köepítészreány a „Horgony” jelvény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utánzások, emeltozva mindig

Richter-fele Horgony-Köepítészreány

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játékszerkeskedésben 35 krtól 5 frtig és feljebb kaphaók.

Richter F. Ad. és társa, első oszt. magy. eszsz. és kir. szabad köepítő zekreánygár.
Bécs, I. Nibelungengasse 4. Otten, Rotterdam, London, E. C., New-York 310 Broadway.

239 /tk. 1891.

Arverési hirdetmény.

A alsó-lendvai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített arvatara végrehajtható Fata Jozsef dobrii lakos végrehajtást szenvedő elleni 92 frt 44 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbíró területén levő, a dobrii 46. sz. tjkvben I. 1—9. sorsz. a. foglalt Fata Józsefet illető, az adó alapján 468. frtra becsült $\frac{1}{6}$ részre, a dobrii 46. sz. tjkvben Fata Józsefet $\frac{1}{6}$ -od részben illető $\frac{1}{3}$. sor 564. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 68 frtra becsült részre. $\frac{1}{4}$. sor 583. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 17 frtra becsült részre, $\frac{1}{5}$. sor 561. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 77 frtra becsült részre, $\frac{1}{6}$. sor 1015. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 154 frtra becsült részre, $\frac{1}{7}$. sor 1065. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 110 frtra becsült részre és a dobrii 414. sz. tjkvben Fata Józsefet $\frac{1}{6}$ -od részben illető $\frac{1}{3}$. sor 560. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 154 frtra becsült részre, $\frac{1}{2}$. sor 563. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 22 frtra becsült részre, 468 frtban, 68 frtban, 17 frtban, 77 frtban, 154 frtban, 110 frtban, 154 frtban, 22 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi december hó 24 ik napján délelőtti 10 órakor Dobrii községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1891. évi június hó 17-én.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Szirmay kir. aljbíró.

5125/tk. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstar mint végrehajtható, Ragan Janos és neje Szakaly Terézia végrehajtást szenvedők elleni 201 frt 83 kr. tőke, 1891. évi július 1 től járó 6% kamatai, 2 frt 50 kr. újabb költségek behajtása céljából a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a paisszezi határban fekvő, a paisszezi 98. sz. tjkvben felvett A $\frac{1}{4}$ —133. hrsz. alatti ingatlanoknak a végrehajtást szenvedők nevében álló $\frac{1}{4}$ -ed részére az árverést 1506 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi december hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor Paisszezen, a község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 150 forint 60 krt készpénzben az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszeg, 1891. évi október 28-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Hrabovszky kir. tszéki egyes bíró.

Bükkfa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy a zalaegerszegi vasut állomásnál nagyobb mennyiségű

bükkfat

tartok raktáron s az alanti árak mellett elárúsítom:

első minőségű

1 rakomány (vagon) 5 meter öl 65 frt, egy öl 13 frt;

házhöz szállítva

1 rakomány (5 meter öl) 70 frt, 1 öl 14 frt, $\frac{1}{2}$ öl 7 frt 25 kr. Másod minőségű ölenkint egy forinttal olcsóbb. Megrendeléskor jegyek Ragendorfer Jakab urnál váltandók.

Tisztelettel
Fischl Mátyás.

139. á. 891.

Arverési hirdetmény.

Zala-Egerszeg rend. tan. város árvaszéke közhírré teszi, hogy Jaákon elhalt özv. Csontos Károlyné szül. Nagy Mária hagyatékához tartozó, a zalaegerszegi 1508. számú telekjkvben $\frac{1}{2}$ 1. sor 395. hrsz. alatt felvett

412. számú lakház

önkéntes árverésen eladatik; az árverés határideje 1892-ik évi január hó 21-ik napjának reggeli 10 óraja a városház tanács termébe kitűzetik. — Az árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1891. évi november 9-én.

Kovács Károly,

polgármester, mint árvaszéki elnök.

Védjegy 3. 9. és 320. sz.

Kapható Zala Egerszeg:

Gombas István, Hubinszky Adolf,
Kasztor Sandor, Veisz J. unokaöccse,
Fangler M. és Marton Lipot uraknál.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitértetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszerű minid végjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

általánosan elismert kitértető háziszser; különösen a bedörzsölés-kenő gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszerűen fogtisztító-szerű is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra s az idegek erősítésére, a fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapest, IV. kerület Muzeum-körút 28. sz.

Nincs többé ősz haj!

Legújabb és legjobb hajfestőszer a

Nigrogéne

Az ősz hajnak eredeti természetes színt ad az által, hogy alkatrészeiben ártalmas anyagot nem tartalmaz, már is közkedvelté vált; hosszú szakszerű tapasztalat után is a legjobbnak bizonyult, melyet sem furdés, sem izzadás által el nem vesz; szaktekintélyek által is mint páratlan szer ismertetett el. — Használati utasítás mellékelve. A festett hajminták megtekinthetők.

Egy doboz ára: barna 1 frt 80 kr., fekete 2 frt.
Csésze és kefével 60 krral több.

Szókéknek Regenerator

hajjító szer 1 frt 20 kr.

Postai megrendelés a legnagyobb titoktartás mellett utánvétellel gyorsan eszközöltetik. Viszont eladók illó % engedményben részesülnek.

Egyedüli szétküldési hely:

Weiner Sándor

fodrásznál

Körmenen.

Nincs többé ősz haj!

Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csész, köszvény, tag szaggatás stb. ellen legjobban ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonynyal valódi!

Póthirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Horvath Laszlo nagy-lengyeli lakos végrehajtható özv. Gal Jozsefné Kovacs Anna, Fitos Mihaly és Fitos Maria kiskorú ráni lakos végrehajtást szenvedők elleni 60 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 4319 91. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a döbrétei 120. sz. tjkvben felvett $\frac{1}{2}$ 15. sorszám ingatlanra 84 frtban, a $\frac{1}{2}$ 16. sorsz. ingatlanra 77 frtban, — a 194. sz. tjkvben felvett $\frac{1}{2}$ 22. sorsz. ingatlanra 28 frtban, a $\frac{1}{2}$ 23. sorsz. ingatlanra 64 frtban, a $\frac{1}{2}$ 24. sorsz. ingatlanra 90 frtban, — a 239. sz. tjkvben $\frac{1}{2}$ 1. sorsz. ingatlanra 45 frtban, a $\frac{1}{2}$ 2. sorsz. ingatlanra 36 frtban, — az 511. sz. tjkvben felvett $\frac{1}{2}$ 1. sorsz. ingatlanra 28 frtban, a $\frac{1}{2}$ 2. sorsz. ingatlanra 51 frtban, a $\frac{1}{2}$ 3. sorsz. ingatlanra 36 frtban, a $\frac{1}{2}$ 4. sorsz. ingatlanra 47 frtban, — a 669. sz. tjkvben $\frac{1}{2}$ 1. sorsz. a. felvett ingatlanra 36 frtban, a $\frac{1}{2}$ 2. sorsz. ingatlanra 74 frtban, mint megállapított kikiáltási árban, 1891. évi december hó 12 ik napjának délelőtti 10 órajára Döbréte községben, a bírói lakhoz kitűzött árverésre az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján dr. Czinder István zalaegerszegi lakos végrehajtható érdekében is 32 frt 65 kr. tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Zala Egerszeg, 1891. november 13-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Hrabovszky kir. tszéki egyes bíró.